

SEPAC

Krzysztof Trawiński

Small European Postal Administration Cooperation (SEPAC), czyli współpraca małych europejskich administracji pocztowych, to kolejna organizacja, której logo możemy zobaczyć od kilkunastu lat na niektórych znaczkach. Przedstawiciele małych administracji pocztowych współpracują ze sobą, w formie spotkań, już od 1994 r. W 1996 r., w Gibraltarze, odbyła się ich pierwsza konferencja pod nazwą SEPAC. Organizacja jest zainteresowana, m.in. skuteczną kampanią marketingową oraz zagadnieniami z kręgu filatelistyki, w tym wydawaniem znaczków pocztowych o wspólnej tematyce. Szczególnie ta ostatnia inicjatywa ma zwrócić uwagę międzynarodowej społeczności (nie tylko filatelistycznej) na aspekty historyczne, przyrodnicze i kulturowe obszarów leżących na terenie działania małych administracji pocztowych. Na konferencji w 2006 r. przyjęto oficjalne logo organizacji.

Członkiem SEPAC może zostać administracja pocztowa jeśli:

- znajduje się w Europie,
- jest niezależna (np. Poczta Wysp Alandzkich, które są formalnie częścią Finlandii),
- obejmuje mały rynek wewnętrzny, a ponad 50% klientów filatelistycznych pochodzi spoza obszaru jej działania.

Ryc. 1. Aktualne logo organizacji SEPAC.

Kryteria te spełniały (i w różnym okresie należały do organizacji) administracje pocztowe: Gibraltar, Grenlandii, Guernsey, Islandii, Jersey, Liechtensteinu, Luksemburga, Malty, Monako, San Marino, Watykanu, Wysp Alandzkich, Wysp Owczych oraz Wyspy Man. W 2022 r. organizacja liczyła 12 członków. Nie ma wśród nich Islandii, która w 2020 r. ogłosiła, że nie będzie już wydawać nowych znaczków, wykorzystując istniejące zapasy i w razie potrzeby przedrukowując starsze znaczki. Rezygnację zgłosiło również San Marino.

Emisja walorów pocztowych to główne zadanie SEPAC. Nic dziwnego, budzą one bowiem duże zainteresowanie wśród filatelistów na całym świecie, stanowiąc znaczące źródło dochodów budżetowych małych administracji pocztowych. Na konferencjach SEPAC wybierany jest temat znaczków wydawanych z organizacyjnym znakiem.

Niektóre kraje wydają jeden znaczek z wybranym tematem, umieszczając na nim logo, inne emitują kilku znaczkowe serie. W tym drugim przypadku tylko jeden znaczek z serii opatrzone jest napisem SEPAC.

Ryc. 2. Tylko pierwszy znaczek (z 4-znaczkowej serii Malty) z 2022 r. nosi napis SEPAC.

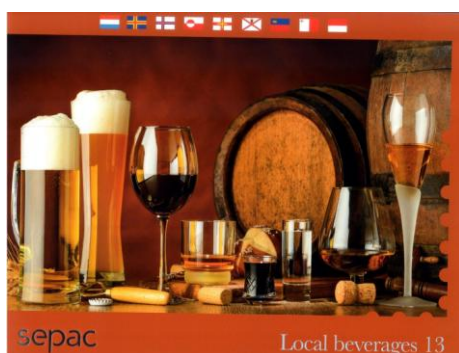
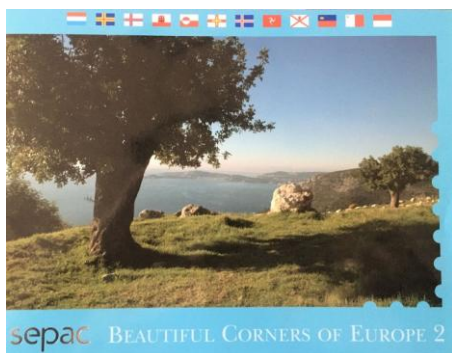

Przyjęto założenie, że nominat znaczka z logo SEPAC w każdym przypadku powinien odpowiadać taryfie pocztowej w pierwszym przedziale wagowym do kraju europejskiego.

Ryc. 3. Znaczek Wysp Alandzkich z 2019 r. To nie jest znaczek z cyklu EUROPA. Napis ten oznacza nominat dla przesyłek do krajów europejskich.

Corocznie ukazuje się atrakcyjny folder, w którym znajdują się w przezroczystych hawidach wszystkie znaczki wydane w danym roku z logo organizacji, wraz ze szczegółowym ich opisem oraz atrakcyjnymi ilustracjami. Na okładce folderu widzimy również barwy narodowe krajów i terytoriów, które w danym roku wydały takie znaczki. Foldery są do kupienia na oficjalnych stronach internetowych członków organizacji lub na portalach aukcyjnych. Dostępne są również zestawy znaczków z logo SEPAC, wydane przez poszczególnych emitentów w trakcie funkcjonowania organizacji.

Ryc. 4-7. Foldery ze znaczkami wszystkich państw-członków SEPAC z lat 2009 oraz 2020-22.

Nie wszystkie administracje pocztowe należące do SEPAC każdorazowo wydają znaczek z organizacyjnym logo. W 2022 r. uczyniło to tylko 9 spośród nich (Grenlandia,

Liechtenstein, Guernsey, Jersey, Luksemburg, Malta, Monako, Wyspy Alandzkie i Wyspy Owcze).

Co roku SEPAC organizuje również konkurs na najładniejszy znaczek ze swoim logo. Wśród głosujących uczestników losowane są atrakcyjne nagrody filatelistyczne.

Ryc. 8. Strona konkursowa z roku 2022 wraz ze znaczkami 9 państw, wydаныmi w tym roku.

Znaczki z logo SEPAC wydawane są od 2007 r., początkowo co dwa lata. Pierwsze pięć emisji z lat: 2007, 2009, 2011, 2013 i 2014 miało wspólny temat – „Piękne zakątki Europy”. Temat ten był traktowany dosyć dowolnie, np. znaczek z 2007 r. Wyspy Man przedstawiał mistrzostwa Europy w orce.

Ryc. 9 i 10. Znaczki z roku 2007.

W ramach wspomnianego ogólnego tematu, w 2013 r. skoncentrowano się na zwierzętach, a w 2014 r. – na kwiatach.

Ryc. 11 i 12. Znaczki z lat 2013 oraz 2014.

Tematy znaczków SEPAC w kolejnych latach to:

- 2015 – kultura,
- 2016 – pory roku,
- 2017 – rękodzieło,
- 2018 – spektakularne widoki,
- 2019 – zabytkowe domy,

2020 – dzieła sztuki w zbiorach narodowych,
 2021 – stare mapy,
 2022 – lokalne napoje.

Ciekawostką może być fakt, że znaczek Grenlandii z 2022 r., wydany na 25-lecie udziału jej administracji pocztowej w SEPAC, przedstawia najbardziej nieskazitelny napój wyspy – butelkowaną wodę pozyskiwana z miejscowej pokrywy lodowej. Na dodatek, tworząca znaczek artystka tą wodą rozcieńczyła farby użyte do jego druku! Tym samym symboliczna woda w butelce na znaczku ma również bezpośredni związek z pokrywą lodową wyspy.

Ryc. 13. Woda z Grenlandii (znaczek z 2022 r.).

Coraz trudniej znaleźć oryginalny motyw dla wspólnych znaczków. Niektóre tematy się powtarzają lub mogą dublować z tematami znaczków EUROPA lub EUROMED. Dla tematyków nie jest to zapewne żaden problem i choć znaczki są współczesne, z pewnością można nimi uzupełnić niejedną ekspozycję.

Ryc. 14 i 15. Także stemple okolicznościowe FDC dla wydań wielu krajów są interesującym materiałem filatelistycznym dla tematyków (stemple z Monaco z 2013 r. i Wysp Owczych z 2015 r.).